

□ De Leeuwenhof, Middenweg 22 te Heerhugowaard.

Foto Studio Wick Natzijs

De Leeuwenhof heeft band met eilandje Paerde Bosch

Van onze verslaggever
ED DEKKER

HEERHUGOWAARD —

De Leeuwenhof is een van de vier rijksmonumenten in Heerhugowaard. De stolphoeve van de familie Van Breugel aan de Middenweg geldt als karakteristiek voor de regionale landelijke bouwkunst uit het verleden. De ouderdom wordt geschat op zo'n 320 jaar. De stolp Middenweg 23, eveneens een rijksmonument, is waarschijnlijk iets ouder en gaat door voor de oudste boerderij van de in 1631 drooggelegde polder. De lange historie van De Leeuwenhof voert terug naar het 'Paerde Bosch', een eilandje in de toenmalige grote waterplas De Waert.

Leo (1941), de tweede Van Breugel op De Leeuwenhof, twee zoons en zijn broer Jaap runnen samen een groot veeteeltbedrijf, bestaande uit drie boerderijen, negentig hectare land, honderdvijftig koeien en een kaasmakerij waar jaarlijks 300.000 liter melk wordt verwerkt tot kaas, yoghurt, boter en karnemelk. Vader Frans (1909) begon in 1940 aan de Middenweg met 25 à 26 koeien en achttien hectare land. Bij zijn verhuizing van Barsingerhorn naar Heerhugowaard in het eerste oorlogsjaar waren de twee uit hout gesneden leeuwenkoppen verdwenen van de dampalen. Bij de drie ton kostende restauratie van de boerderij in 1976/1977 keerden bij de dam zandstenen leeuwenkoppen terug. Wijlen Cornelis Zwaan, boerend aan de Jan Glijnisweg in Heerhugowaard en rentenierend in Oudorp, had de

Nooit gedacht

dampalen gebruikt als brandhout.

Vermogend

Zwaan, zijn echtgenote Trijntje Jacobsdochter Smit en zijn schoonzuster IJtje Smit hadden De Leeuwenhof geërfd van Jacob Smit. De boerenplaats was in diens bezit gekomen doordat zijn vader Dirk Smit was getrouwd met Trijntje Paardebos. De indruk bestaat dat de familie Paardebos De Leeuwenhof zijn naam heeft geschonken. Trijntjes vader Jacob was lange tijd eigenaar.

De in Heerhugowaard geboren en overleden Jacob Adamszoon Paardebos (1764-1843) was een opmerkelijk man. Al op zijn twintigste gold hij als vermogend persoon. Zijn vermelding in 1784 op de lijst van 'weerbare mannen' in Heerhugowaard geeft aan dat hij voldoende geld bezat om te mogen stemmen. Ook zijn vader Adam Jacobsz Paardebos komt voor op deze lijst. Jacob, eerst boer en later landman genoemd, maakte van 1821 tot 1842 als hoofdtingeland deel uit van het bestuur van de polder Heerhugowaard. Zijn eerste vrouw, de uit Veenhuizen afkomstige Grietje Cornelis Bruin, stierf in 1826 op 58-jarige leeftijd. Jacob hertrouwde in 1838 met Guurtje Denman, op 73-jarige leeftijd en vijf jaar voor zijn dood.

Macht

In de tijd van zijn tweede

huwelijk was Jacob Paardebos in de polder Heerhugowaard eigenaar van ruim veertig percelen, samen dik 75 hectare. Hiertoe behoorden De Leeuwenhof met landerijen alsmede enkele percelen in de gebieden Pannekeet en Berkmeerdijk, twee van de acht onderpolders in de Heerhugowaard.

Het is niet onaannemelijk dat Jacob Paardebos zijn rijkdom, invloed en durf wilde uiten op symbolische wijze. Welk dier leent zich daar beter voor dan de leeuw, als koning der dieren krijgshaftigheid en macht belichamend.

Het is niet zeker of Jacob de eerste Paardebos was op De Leeuwenhof. Zijn grootvader Jacob Adamsz vestigde zich waarschijnlijk als eerste van het geslacht in de Heerhugowaard. Hij is geboren in Veenhuizen (voor 1708), in 1790 gestorven in Heerhugowaard. Evenals zijn vader Adam (geboren voor 1690) woonde hij 'op 't Paardebosch', naar welk gebiedje hij in de Heerhugowaard werd genoemd.

Tot 1854, met de samenvoeging met Heerhugowaard, behoorde een deel van het vroegere eilandje Paerde Bosch tot de gemeente Veenhuizen. De naam Paardeboslaan, een doodlopende zijweg van de Middenweg in De Noord, herinnert daar aan. Het geslacht Paardebos is in Heerhugowaard uitgestorven.